

2020-09-15

Samhällsbyggnadskontoret

Dnr. 2020 SBN0210

Samhällsbyggnadsnämndens svar till revisionen

1. Redogör för hur nämnden styr och följer upp verksamheten

Nämnden anpassar kommunfullmäktiges mål, grunduppdrag och ekonomiska ramar till sin egen verksamhet. Detta genom att mäta grunduppdraget på sin nivå genom dels de nyckeltal och kvalitetsnivåer som fastställts av fullmäktige men även genom ytterligare nyckeltal med kvalitetsnivåer som nämnden själv kan komplettera med.

Grunduppdraget och målstyrningen finansieras via det ekonomiska utrymmet som kommunfullmäktige tilldelat nämnden. Hur detta utrymme fördelas mellan nämndens egna verksamhetsområden beslutar nämnden själva om.

Under året arbetar verksamheterna regelbundet med uppföljningar. Förutom bokslut och delårsbokslut görs ett flertal prognoser. Nämndernas analyser fyller en viktig funktion även i processen för framtagande av en resultat- och ekonomisk plan.

2. Redovisa vilka eventuella åtgärder som vidtagits med anledning av bristande måluppfyllelse (verksamhet och ekonomi) eller följsamhet mot lagkrav.

Nämnden har tre nyckeltal kopplade till kommunens grunduppdrag inom Bygga, bo och miljö:

- Andel tjänliga vattenprov och tjänligt med anmärkning (%)
- Antal överklagade beslut som ändrats efter omprövning
- Antal bygglov som klarar en handläggningstid på tio veckor (%)

Uppföljning av nyckeltalen vid delårsbokslutet visar på god kvalitet. Även vad gäller nyckeltalet sjukfrånvaro klarar nämnden kommunfullmäktiges mål trots att covid-19 inneburit en viss ökning av sjukfrånvaron.

Gällande nyckeltalet budgetavvikelse visar delårsbokslutet en avvikelse på -1,4 % och nämnden klarar därmed inte kommunfullmäktiges mål på 1 %.

Nämnden har gett kontoret i uppdrag att iaktta återhållsamhet med anledning av kommunens ekonomiska situation. Prognosuppföljningarna visar på en förbättring från maj till augusti:

Prognos	Före periodisering VA och avsättning deponi	Efter periodisering VA och avsättning deponi
April	- 5 708 tkr	- 3 990 tkr
Maj	- 6 426 tkr	- 3 986 tkr
Augusti	- 3 928 tkr	- 1 055 tkr

Nämnden beskriver i handlingsplan de åtgärder som vidtas samt konsekvenserna:

Område	Avvikelse tkr	Kommentar till avvikelse	Åtgärder	Konsekvenser
Kost	-172	Högre livsmedelskostnader pga corona	Byter ut livsmedel i recept, ändrar matsedlar	
Miljö	-288	Minskad tillsyn pga corona samt vikande konjunktur medför sjunkande intäkter	Vakanssätter tjänst, prioriterar bort uppgifter	Tillsynskuld
VA	-708	Underskott 1 350 tkr från 2019 ska hämtas hem kommande år	Håller igen på drift och underhåll VA-anläggningar, justerar taxorna för kommande år	Ej tillräckligt underhåll av maskiner och utrustning
Avfall	-2 165	Ökade kostnader pga ny renhållningsentreprenad	Generell återhållsamhet samt justering av taxor för kommande år	Ej tillräckligt underhåll av maskiner och utrustning
Fritidskort	-538	Ny betalningsmodell mot Hallandstrafiken	Går inte att åtgärda, följer av avtal	
Färdtjänst	-1 167	Ökade kostnader mot Hallandstrafiken, underfinansierat	Går inte att åtgärda, följer av avtal	
Bilpool	-300	Minskat nyttjande av poolbilarna pga corona	Få fler att använda poolbilarna och minska användningen av privata bilar i tjänsten	Fortsatt höga kostnader för bilpoolen

3. Hur arbetar nämnden med intern kontroll, görs årliga riskbedömningar? Vilken är nämndens samlade bedömning av intern kontrollen? Vilka eventuella åtgärder har vidtagits som resultat från föregående års uppföljningar?

I enlighet med kommunens policy för intern kontroll genomför nämnden årligen en risk- och väsentlighetsanalys i syfte att identifiera riskmoment i verksamheten. Analysen ligger till grund för kommande års internkontrollplan.

Internkontrollplanen 2019 innehöll 12 rutiner/processer medan 2020 års plan har 16 rutiner/processer som följs upp. Utifrån risk- och väsentlighetsanalysen valde nämnden att komplettera med rutiner/processer gällande upphandling, GDPR, tillsyn lekplatser och matsvinn. Inget kontrollmoment togs bort men för rutinerna/processerna felanmälan gata-park och gatubelysning omarbetades kontrollmomentet.

Uppföljning av 2019 års internkontrollplan visade att processen *Felanmälan gata-park* hade brister och borde ses över. Under 2020 har ett arbete inletts för att utveckla systemet och rutiner för felanmälan (e-tjänst via kommunens hemsida) tillsammans med kontaktcenter och kommunikationsenheten. Även processen *Felanmälan gatubelysning* hade brister och borde ses över. En brist i sammanhanget är att kommunen i upphandlingen inte har ställt krav på entreprenören som driftar och underhåller kommunens gatubelysningsnät att redovisa inkomna

felanmälningarna och när dessa åtgärdats varför kontrollmomentet har varit svårt att utföra. Kommunen har dock på begäran fått uppgifter om felanmälningar från entreprenören men vid en ny framtida upphandling bör detta vara med som ett krav.

Processen *Tillsynsplan* bedömdes vid uppföljningen fungera men med behov av utveckling då vissa delar av tillsynen har fått prioriteras ned på grund av resursbrist. Med anledning av covid-19 har miljöenheten inte utfört viss tillsyn varför nämnden befarar att det kommer att uppstå en tillsynsskuld 2020.

4. Har nämnden beslutat om delegationsordning och hur säkerställer nämnden att delegationsordningen efterlevs?

Nämnden reviderar löpande delegeringsordningen i takt med att lagstiftning eller interna processer ändras. Senaste revideringstillfället var den 22 september 2020, § 59.

Alla beslut som fattas med stöd av delegation ska dokumenteras och anmälas till nästkommande nämnd. Syftet med detta är att besluten noteras i nämndens protokoll och blir därmed offentliga vilket ger allmänheten möjlighet att granska och överklaga besluten. Delegaten ansvarar för att diarieföra och förteckna de beslut som fattas på delegation. Kontrollen av att delegeringsordningen efterlevs sker främst genom nämndsekreteraren som har den övergripande kontrollen och det samordnade ansvaret att anmäla besluten till nämnden.

5. Hur ser nämnden på samverkan? Fungerar samverkan med nämnder och förvaltningar, är ansvar och roller tydliga?

Samverkan med övriga nämnder sker via ordförandeträffar varannan vecka samt vid de samråd som kommunstyrelsen kallar till och upplevs fungera väl.

På daglig basis sker samverkan mellan barn- och ungdomskontoret och omsorgskontoret genom leverans av måltider och lokalvårdsinsatser. Samhällsbyggnadskontoret har också ett utvecklat samarbete med Hyltebostäder (Örnavallen, vinterväghållning, upphandlingar m.m.) och kultur- och folkhälsokontoret, i första hand via MP-huset. I stort fungerar rollfördelningen men det finns alltid processer/rutiner som måste ses över i takt med att arbetsuppgifter/uppdrag förändras.

6. Verksamhetens styrkor, svagheter och utmaningar (kort och lång sikt)?

Närheten i organisationen är en styrka. Enheterna inom samhällsbyggnadskontoret – i första hand plan-bygg, gata-park, VA-renhållning och miljö – har många beröringspunkter och det faktum att man tillhör samma kontor underlättar samarbetet. Kompetens nyttjas mellan enheterna.

I vissa avseenden är organisationen för liten för att man ska kunna upprätthålla kompetens på alla områden och det är också svårt att rekrytera och behålla specialister som t.ex. ingenjörer, planarkitekter. Den lilla organisationen innebär också en sårbarhet då varje roll i princip är unik vilket är problematiskt vid frånvaro som semester, sjukdom osv. Organisationens är också till stor del beroende av konsulter för att lösa uppdragen.

Den låga bemanningen kopplat till frånvaro av administrativt stöd ställer stora krav på i första hand enhetschefer och kontorschef. Det finns kvalitetsrisker när tiden inte räcker till.

Kommunen agerar till viss del som plantskola för unga och/eller nyutexaminerade akademiker vilket är positivt men det är också svårt att få behålla dem i organisationen. Systemet med trainee är positivt ur ett rekryteringsperspektiv och det vore önskvärt att ha möjlighet att kontinuerligt ha traineer i organisationen för att täcka upp framtida pensionsavgångar m.m.

Framtiden ställer krav på mer samverkan med andra kommuner/organisationer, i synnerhet för en kommun av Hyltes storlek. Många roller är inte ens en heltidstjänst (alkohol- och tobakshandläggare, kart- och mättekniker osv.) och därmed blir det svårt både att rekrytera och upprätthålla kompetens. Lösningen i vissa fall kan vara att köpa tjänster av andra kommuner eller ingå mer formaliserade samarbeten som t.ex. gemensam organisation för vissa verksamhetsdelar.

7. Planeras det för några organisationsförändringar närmsta tiden?

Nej.

8. Hur har covid-19 påverkat verksamheten och vilka konsekvenser, både utifrån verksamhet, personal och ekonomi? Vilken uppföljning har skett till nämnden?

Miljöenheten

I syfte att underlätta för näringslivet har planerat tillsyn skjutits upp. Även tillsyn av kommunens kök har minimerats i syfte att så få personer som möjligt ska röra sig i lokalerna, särskilt vad gäller de särskilda boendena. Enheten kommer därmed att ha en tillsynsskuld vid årets slut.

Enheten har fått ansvar för tillsynen av trängsel på restauranger och kaféer i kommunen.

Kostenheten

Nämnden beslutade den 12 mars 2020 att från och med 13 mars 2020 och tillsvidare stänga dagcentralerna vid Sjölund, Malmagården och i Unnaryd för att minimera risken för smittspridning. Lite senare stängde även Kompetenscentrum vilket har inneburit lägre intäkter samtidigt som enheten har fortsatt fasta kostnader för fordon, personal och lokaler.

Pandemin har påverkat tillgången på vissa livsmedel och kostenheten upplever att vissa livsmedel har blivit dyrare.

Lokalvårdsenheten

Pandemin har medfört ökad städfrekvens på vissa områden.

Plan och bygg

Enheten ser en ökning i antalet bygglovsansökningar, i första hand handlar det om mindre ärenden som t.ex. tillbyggnader. Fler bygglov innebär högre intäkter.

Ansökningar om bostadsanpassning har däremot minskat med anledning av covid-19 då hembesök undviks så mycket som möjligt.

Gata och park

Enheten har tappat intäkter då användandet av poolbilarna har minskat mycket i och med att hembesök, kurser m.m. helt har upphört eller kraftigt minskat.

Under covid-19 har det blivit ännu mer uppenbart att enheten har en låg bemanning då man har fått använda driftpersonalen inom gata-park till att stötta upp i fordonsorganisationen för att se till att i första hand hemtjänstens fordon alltid fungerar. Andra arbetsuppgifter har fått vänta som t.ex. drift och underhåll av den offentliga miljön.

VA och renhållning

Då hembesök ska undvikas har byte av vattenmätare skjutits upp. Arbetet med byten ska dock starta till hösten. Berörda fastighetsägare kontaktas och är det fortsatt inte lämpligt med hembesök skjuts bytet upp.

Borabo ÅVC ser en stor ökning av antalet besökare och avlämnade volymer vilket innebär ökade kostnader för hantering av olika material. För att värna om medarbetares och besökares hälsa och säkerhet infördes begränsningar för hur många som släpps in samtidigt på ÅVC.

9. Hur säkerställer nämnden att åtgärder vidtas utifrån tidigare genomförda revisionsgranskningar?

Nämnden tar för varje nytt verksamhetsår fram en internkontrollplan som bygger på kritiska rutiner/processer som har identifierats genom risk- och väsentlighetsanalys men också genom revisionsgranskningar. I nuvarande internkontrollplan ingår stickprov av debitering tillsynsavgifter, bygglov, arrende samt VA- och renhållningsavgifter för att säkerställa att korrekt debitering sker utifrån antagen taxa. Revisionen granskade 2019 debitering av avgifter och nämnden har tagit till sig rekommendationerna i granskningen. I 2020 års internkontrollplan ingår också stickprov av fakturor för att säkerställa att inköp sker enligt kommunens avtal vilket bl a varit aktuellt i revisionens granskning av köp av snöröjningstjänster.

Gällande 2020 års granskning av vattenförsörjningen tillsatte nämnden vid sammanträde den 15 januari 2019, § 7, representanter till styrgrupp VA revidering VA-plan. Konsult har därefter avropats och den 23 september 2020 genomförs en första workshop med syfte att revidera VA-planen. Arbetet med vattenskyddsområden och vattendomar är pågående, konsult har avropats och arbetar med uppdragen.

Nämnden kan också begära speciell redovisning av vidtagna åtgärder. Till exempel begärde nämnden efter granskning vattenförsörjning att revidering av HACCP-rapporterna skulle återredovisas till nämnden i maj månad.

Katarina Paulsson
Samhällsbyggnadschef